

Rozprawa, której przedmiotem jest synestezja w polskiej poezji nowoczesnej, proponuje intersensualne lektury liryki trzech autorów dwudziestowiecznych: Jana Brzękowskiego, Haliny Poświatowskiej oraz Rafała Wojaczka. Analizie poddana została cała spuścizna liryczna autorki i autorów, w przypadku Jana Brzękowskiego obejmująca również wybrane obszary jego poezji francuskojęzycznej. Synestezja okazała się istotnym elementem autorskich poetyk: nienazwanym kluczem do teorii i praktyki poetyckiej Brzękowskiego, czystą hiperbolą istnienia w liryce Poświatowskiej oraz testem granic i podstaw czucia w wierszach Wojaczka. Na ich podstawie rozpoznano trzy dystynktywne strategie intersensualności funkcjonujące w obrębie dziedzictwa nowoczesnej poezji polskiej: poetykę synestezji ekstraktu, harmonii oraz transgresji. Niezbędny kontekst owych lektur stanowi nakreślony w pierwszej części dysertacji szeroki, interdyscyplinarny opis teorii intersensualności, czerpiący z rozproszonych pól badawczych studiów sensologicznych: m.in. neurofizjologii percepcji, nauk kognitywnych oraz społecznych, językoznawstwa, antropologii zmysłów, a także elementów historii i teorii sztuki. Proponowany w pracy tryb lektury intersensualnej uwzględnia nowe transdyscyplinarne konteksty i narzędzia analizy, w tym nowo utworzone kategorie ksenostezji, ideastezji oraz anestezji literackiej, a także pejzażu synestezyjnego